

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

KLASA: 041-01/20-10/5
URBROJ: 613-09-21-74
Bjelovar, 4. studenoga 2021.

Izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti

Upravljanje komunalnom
infrastrukturom u
jedinicama lokalne
samouprave na području
Bjelovarsko-bilogorske
županije

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
METODE REVIZIJE	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
UPRAVLJANJE KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Podaci o komunalnoj infrastrukturi	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Grad Bjelovar	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Grad Čazma	32
Grad Daruvar	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Grad Garešnica	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Grad Grubišno Polje	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Općina Berek	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Općina Dežanovac	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Općina Đulovac	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Općina Hercegovac	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Općina Ivanska	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Općina Kapela	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Općina Končanica	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Općina Nova Rača	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Općina Rovišće	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Općina Severin	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Općina Sirač	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Općina Šandrovac	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Općina Štefanje	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Općina Velika Pisanica	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Općina Velika Trnovitica	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Općina Veliki Grđevac	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Općina Veliko Trostvo	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Općina Zrinski Topolovac	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Prilog 1	290
Prilog 2	291
Prilog 3	292
Prilog 4	293
Prilog 5	295

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA
KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U JEDINICAMA
LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 8. srpnja 2020. do 4. studenoga 2021.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije je upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije. Prema odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), jedinice lokalne samouprave u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana i to osobito poslove koji se, između ostalog, odnose i na komunalno gospodarstvo. Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20), komunalno gospodarstvo je cjelovit sustav obavljanja komunalnih djelatnosti, građenja i održavanja komunalne infrastrukture te održavanja komunalnog reda na području jedinica lokalne samouprave, a temelji se na načelima zaštite javnog interesa, solidarnosti, javne službe, neprofitnosti, univerzalnosti i jednakosti pristupa, kontinuiteta i kakvoće obavljanja komunalnih djelatnosti, ekonomičnosti i učinkovitosti, zaštite korisnika, prostora, okoliša i kulturnih dobara, sigurnosti, javnosti, prihvatljivosti cijene komunalnih usluga, zaštite ugroženih kategorija građana i drugim načelima.

Revizijom je obuhvaćena provedba aktivnosti iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave u vezi s vođenjem evidencija o komunalnoj infrastrukturi, normativnim uređenjem upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanjem komunalnom infrastrukturom te obavljanjem nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom u 2019. i 2020.

U svrhu ocjene učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom, utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu
- provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom
- provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima
- ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom
- ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumno osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije proučena je pravna regulativa kojom je uređeno komunalno gospodarstvo i stručne publikacije o komunalnom gospodarstvu te su analizirani podaci iz izvješća o prije obavljenim revizijama jedinica lokalne samouprave, podaci iz finansijskih izvještaja jedinica lokalne samouprave i drugi dostupni podaci.

U postupku revizije:

- obavljen je uvid u unutarnje akte i dokumentaciju jedinica lokalne samouprave
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata
- analizirani su podaci prikupljeni putem upitnika
- pribavljena su obrazloženja od odgovornih osoba o aktivnostima u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te unutarnjih akata, kao i poduzetih aktivnosti jedinica lokalne samouprave u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- Upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom učinkovito?

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća potpitanja:

- Imaju li jedinice lokalne samouprave cjelovite podatke o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu?
- Jesu li jedinice lokalne samouprave normativno uredile upravljanje komunalnom infrastrukturom?
- Upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima?
- Jesu li jedinice lokalne samouprave uspostavile učinkovit sustav nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te jesu li osigurale učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji	
		1	2
1.	Evidentiranje komunalne infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi ○ odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi dostavljaju se nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljische knjige ○ jedinica lokalne samouprave pribavlja geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavlja nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi, radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru ○ jedinica lokalne samouprave ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži propisane podatke i akte ○ građevine komunalne infrastrukture evidentirane su u poslovnim knjigama jedinice lokalne samouprave i iskazane su im vrijednosti 	

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
		1
		<ul style="list-style-type: none"> ○ građevine komunalne infrastrukture obuhvaćene su godišnjim popisom imovine i obveza na kraju 2019. te su im knjigovodstvena stanja usklađena sa stvarnim stanjima utvrđenim popisom ○ podaci o komunalnoj infrastrukturi u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji i evidenciji komunalne infrastrukture su usklađeni
2.	Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom	<ul style="list-style-type: none"> ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnim djelatnostima kojom su pobliže određeni poslovi koji se smatraju obavljanjem propisanih komunalnih djelatnosti i drugih djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na području jedinice lokalne samouprave te se smatraju komunalnim djelatnostima ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave pri povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti vlastitim trgovačkim društvima donijelo je propisane odluke s propisanim elementima ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave pri osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalnih djelatnosti donijelo je odluku o osnivanju koja sadrži propisane odredbe ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020., u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja, koji sadrže propisane elemente ○ doneseni programi objavljeni su u službenom glasilu ○ gradonačelnici odnosno općinski načelnici podnijeli su predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture odnosno programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ○ podnesena izvješća objavljena su u službenom glasilu ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnom doprinosu ○ odluka o komunalnom doprinosu objavljena je u službenom glasilu ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnoj naknadi ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom je određena vrijednost boda komunalne naknade ○ odluka o komunalnoj naknadi i odluka o vrijednosti boda komunalne naknade objavljene su u službenom glasilu ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnom redu
3.	Upravljanje komunalnom infrastrukturom	<ul style="list-style-type: none"> ○ komunalne djelatnosti obavljaju se na način utvrđen donesenim odlukama ○ opći uvjeti isporuke komunalnih usluga doneseni su uz suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga ○ jedinica lokalne samouprave osigurala je objavu općih uvjeta isporuke komunalnih usluga u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama ○ cjenik komunalnih usluga te njegove izmjene i dopune donesene su uz suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga ○ jedinica lokalne samouprave organizirala je zajedničko obavljanje komunalnih djelatnosti s drugim jedinicama lokalne samouprave radi smanjenja troškova upravljanja komunalnom infrastrukturom ○ je li u slučaju zajedničkog obavljanja komunalnih djelatnosti predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave o tome donijelo odluku te jesu li međusobna prava i obveze jedinica lokalne samouprave uređene ugovorom

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji	
		1	2
		<ul style="list-style-type: none"> ○ jedinica lokalne samouprave koja ne može samostalno niti zajednički osigurati obavljanje komunalne djelatnosti na svom području te je djelatnosti povjerila drugoj jedinici lokalne samouprave ○ u slučaju povjeravanja komunalnih djelatnosti drugoj jedinici lokalne samouprave, međusobna prava i obveze jedinica lokalne samouprave uređene su ugovorom ○ jedinica lokalne samouprave ustrojila je zajedničko obavljanje poslova komunalnih redara s drugim jedinicama lokalne samouprave radi smanjenja troškova održavanja komunalnog reda na svom području u slučaju ustrojavanja zajedničkog obavljanja poslova komunalnih redara zaključen je ugovor 	
4.	Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo	<ul style="list-style-type: none"> ○ jedinica lokalne samouprave propisala je ovlasti i odgovornosti svojih zaposlenika u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom ○ jedinica lokalne samouprave analizira i vrednuje učinke upravljanja komunalnom infrastrukturom kako bi se osiguralo učinkovito zadovoljavanje javnih potreba građana u području komunalnog gospodarstva te poduzima mјere u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva ○ unutarnjim revizijama obuhvaćene su aktivnosti i procesi u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. 	

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **učinkovitim**, ako jedinice lokalne samouprave imaju cijelovite podatke o komunalnoj infrastrukturi, ako su normativno uredile upravljanje komunalnom infrastrukturom, ako komunalnom infrastrukturom upravljaju pažnjom dobrog gospodara te ako je uspostavljen učinkovit sustav nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i ostvarena učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti u vezi s evidentiranjem i vođenjem podataka o komunalnoj infrastrukturi, normativnim uređenjem upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanjem komunalnom infrastrukturom te funkciranjem sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na evidentiranje i vođenje podataka o komunalnoj infrastrukturi, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanje komunalnom infrastrukturom te funkciranje sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i nije ostvarena učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

UPRAVLJANJE KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna infrastruktura je javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili osobe koja obavlja komunalnu djelatnost, a odnosi se na **nerazvrstane ceste** (ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na propisani način i pod propisanim uvjetima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste), **javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila** (trgovi, pločnici, javni prolazi, javne stube, prečaci, šetališta, uređene plaže, biciklističke i pješačke staze, pothodnici, podvožnjaci, nadvožnjaci, mostovi i tuneli, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste), **javna parkirališta** (uređene javne površine koje se koriste za parkiranje motornih vozila i/ili drugih cestovnih vozila s pripadajućom opremom na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave), **javne garaže** (podzemne i nadzemne građevine koje se koriste za parkiranje motornih vozila s pripadajućom opremom, čiji je investitor odnosno vlasnik jedinica lokalne samouprave ili osoba koja obavlja komunalnu djelatnost pružanja usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama), **javne zelene površine** (parkovi, dvoredi, živice, cvjetnjaci, travnjaci, skupine ili pojedinačna stabla, dječja igrališta s pripadajućom opremom, javni športski i rekreacijski prostori, zelene površine uz ceste i ulice, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste odnosno ulice i slično), **građevine i uređaje javne namjene** (nadstrešnice na stajalištima javnog prometa, javni zdenci, vodoskoci, fontane, javni zahodi, javni satovi, ploče s planom naselja, oznake kulturnih dobara, zaštićenih dijelova prirode i sadržaja turističke namjene, spomenici i skulpture te druge građevine, uređaji i predmeti javne namjene lokalnog značaja), **javnu rasvjetu** (građevine i uređaji za rasvjetljavanje nerazvrstanih cesta, javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih cesta koje prolaze kroz naselje, javnih parkirališta, javnih zelenih površina te drugih javnih površina školskog, zdravstvenog i drugog društvenog značaja u vlasništvu jedinice lokalne samouprave), **groblja i krematorije na grobljima** (ograđena zemljišta na kojima se nalaze grobna mjesta, prostori i zgrade za obavljanje ispraćaja i pokopa umrlih, pješačke staze te uređaji, predmeti i oprema na površinama groblja) te na **građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza** (tramvajske pruge, građevine za smještaj i održavanje vozila kojima se obavlja djelatnost javnog prijevoza, građevine za prihvat i otpremanje vozila i putnika u javnom prijevozu te izgrađene i označene prometne površine određene za zaustavljanje vozila i siguran ulazak i izlazak putnika, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste). Osim navedenih građevina, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti i **druge građevine komunalne infrastrukture**, ako služe za obavljanje komunalne djelatnosti.

Komunalna infrastruktura može biti u pravnom prometu isključivo između jedinica lokalne samouprave i pravnih osoba koje obavljaju komunalne djelatnosti te druge osobe na toj infrastrukturi ne mogu stjecati stvarna prava, osim prava služnosti i prava građenja u skladu s odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave. Komunalna infrastruktura ne može biti predmet ovrhe ni stečaja. Evidentira se u katastru i upisuje u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao vlasništvo odnosno suvlasništvo jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, osim ako je izgrađena na pomorskom dobru i/ili na zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske. Jedinica lokalne samouprave odnosno javni isporučitelj koji upravlja komunalnom infrastrukturom pribavlja geodetski elaborat izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ga dostavlja nadležnom tijelu za katastar zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi radi njezina evidentiranja u katastru. Potvrda jedinice lokalne samouprave mora sadržavati katastarske i zemljišnoknjižne oznake zemljišta na kojem se komunalna infrastruktura nalazi i tvrdnju da se radi o komunalnoj infrastrukturi.

Odluku o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrrom u općoj uporabi i odluku o ukidanju tog statusa, ako je trajno prestala potreba za njezinim korištenjem, donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Navedene odluke, uz ostalo, moraju sadržavati naziv i vrstu komunalne infrastrukture, podatke o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se infrastruktura nalazi te nalog nadležnom sudu, kojem se odluka dostavlja, radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige odnosno brisanja tog statusa.

Jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se nalazi, o vlasniku i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture te aktima s tim u vezi. Spomenuti akti, uključujući projekte odnosno snimke izvedenog stanja, pohranjuju se u evidenciji komunalne infrastrukture. Podaci o komunalnoj infrastrukturi, kao i o drugoj imovini, evidentiraju se i u knjigovodstvu jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20).

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i uslužne djelatnosti kojima se pojedinačnim korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave. Propisano je osam komunalnih djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pet uslužnih komunalnih djelatnosti.

Komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture su **održavanje nerazvrstanih cesta** (skup mjera i radnji koje se obavljaju tijekom cijele godine na nerazvrstanim cestama, uključujući i svu opremu, uređaje i instalacije, sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i prometne sigurnosti na njima (redovito održavanje), kao i mjestimičnog poboljšanja elemenata ceste, osiguravanja sigurnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa (izvanredno održavanje)), **održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima** (održavanje i popravci navedenih površina kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost), **održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda** (upravljanje i održavanje građevina koje služe prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih voda iz građevina i površina javne namjene u građevinskom području, uključujući i građevine koje služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda, osim građevina u vlasništvu javnih isporučitelja vodnih usluga koje, prema posebnim propisima o vodama, služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda), **održavanje javnih zelenih površina** (košnja, obrezivanje i skupljanje biološkog otpada s javnih zelenih površina, obnova, održavanje i njega drveća, ukrasnog grmlja i drugog bilja, popločenih i nasipanih površina u parkovima, opreme na dječjim igralištima, fitosanitarna zaštita bilja i biljnog materijala za potrebe održavanja i drugi poslovi potrebni za održavanje tih površina), **održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene** (održavanje, popravci i čišćenje navedenih građevina, uređaja i predmeta), **održavanje groblja i krematorija unutar groblja** (održavanje prostora i zgrada za obavljanje ispraćaja i ukopa pokojnika te uređivanje putova, zelenih i drugih površina unutar groblja), **održavanje čistoće javnih površina** (čišćenje površina javne namjene, osim javnih cesta, koje obuhvaća ručno i strojno čišćenje i pranje javnih površina od otpada, snijega i leda, kao i postavljanje i čišćenje košarica za otpatke i uklanjanje otpada s javnih površina) i **održavanje javne rasvjete** (upravljanje i održavanje instalacija javne rasvjete, uključujući podmirivanje troškova električne energije, za rasvjetljavanje površina javne namjene).

U sklopu obavljanja navedenih djelatnosti može se osigurati i građenje komunalne infrastrukture.

Uslužne komunalne djelatnosti kojima se korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad su **usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama** (upravljanje uređenim javnim površinama za parkiranje i garažama u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, njihovo održavanje, naplata i kontrola naplate parkiranja i drugi poslovi s tim u vezi te obavljanje nadzora i premještanje parkiranih vozila na površinama javne namjene), **usluge javnih tržnica na malo** (upravljanje i održavanje prostora i zgrada izgrađenih na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave u kojima se u skladu s tržnim redom pružaju usluge obavljanja prometa živežnim namirnicama i drugim proizvodima), **usluge ukopa i kremiranje pokojnika u krematoriju unutar groblja** (ispraćaj, kremiranje i ukop unutar groblja u skladu s posebnim propisima), **komunalni linijski prijevoz putnika** (javni cestovni prijevoz putnika na linijama unutar zona koje utvrđuju jedinice lokalne samouprave na svojem području) i **obavljanje dimnjačarskih poslova** (čišćenje i kontrola dimnjaka, dimovoda i uređaja za loženje u građevinama). U sklopu obavljanja navedenih djelatnosti može se osigurati i građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture potrebne za njihovo obavljanje. Osim navedenih djelatnosti, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva. Također, može odlukom pobliže odrediti poslove koji se smatraju obavljanjem propisanih komunalnih djelatnosti.

Obavljanje komunalne djelatnosti organizira se i obavlja na području jedinice lokalne samouprave, pri čemu više jedinica na području iste ili različitih županija može obavljanje komunalne djelatnosti organizirati zajednički, o čemu odluku donose predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave, a međusobna prava i obveze u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti uređuju se pisanim ugovorom. Jedinica lokalne samouprave koja ne može samostalno niti zajednički osigurati obavljanje komunalne djelatnosti može odlukom predstavničkog tijela obavljati te djelatnosti povjeriti drugoj jedinici lokalne samouprave na području iste ili druge županije, ako na to pristane njezino predstavničko tijelo, pri čemu se međusobna prava i obveze također uređuju pisanim ugovorom. Komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo i javna ustanova koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno i koji imaju status javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, služba odnosno vlastiti pogon koji osniva jedinica lokalne samouprave, koja u tom slučaju ima status javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom jer vlastiti pogon nema svojstvo pravne osobe, te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. U prilogu 1 daju se podaci o broju komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije u 2019. i 2020., prema organizacijskim oblicima obavljanja.

Trgovačko društvo obavlja komunalne djelatnosti na temelju odluke o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti koju donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno predstavnička tijela više jedinica lokalne samouprave u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti. Navedena odluka sadrži tvrtku društva kojem se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti, komunalne djelatnosti čije se obavljanje povjerava, rok na koji se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti i obveze društva prema osnivaču.

Obavljanje komunalnih djelatnosti može se povjeriti trgovačkom društvu u kojem jedinica lokalne samouprave, odnosno više jedinica lokalne samouprave u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti, ima sve dionice odnosno udjele.

Javna ustanova obavlja isključivo komunalnu djelatnost zbog čijeg je obavljanja osnovana i ne može istodobno obavljati drugu tržišnu gospodarsku djelatnost, a osnivačka prava u vezi s ustanovom u ime jedinice lokalne samouprave ostvaruje gradonačelnik odnosno općinski načelnik u skladu s posebnim zakonom, odnosno jedan ili više gradonačelnika odnosno općinskih načelnika u skladu s posebnim zakonom i ugovorom o međusobnim pravima i obvezama u slučaju zajedničkog osnivanja javne ustanove.

Jedinica lokalne samouprave osniva vlastiti pogon odlukom predstavničkog tijela koja sadrži odredbe o komunalnim djelatnostima koje obavlja vlastiti pogon, o području na kojem se obavljaju komunalne djelatnosti, o unutarnjem ustrojstvu, organiziranju poslovanja i poslovodstvu vlastitog pogona, o sredstvima potrebnim za početak rada vlastitog pogona te načinu njihova pribavljanja, o aktima poslovanja vlastitog pogona, o iskazivanju učinka poslovanja, o ograničenjima glede stjecanja, opterećivanja i otuđivanja nekretnina i druge vrste imovine jedinice lokalne samouprave na kojoj se odvija poslovanje vlastitog pogona, o načinu nadzora poslovanja vlastitog pogona od strane jedinice lokalne samouprave, o imenovanju i razrješenju upravitelja vlastitog pogona te o ukidanju vlastitog pogona.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom određuje komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije te je ujedno i davatelj koncesije. Koncesijom se može steći pravo obavljanja komunalnih djelatnosti i pravo korištenja komunalne infrastrukture radi pružanja usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, pružanja usluga javnih tržnica na malo, komunalnog linjskog prijevoza putnika, obavljanja dimnjačarskih poslova i održavanja javne rasvjete.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom određuje komunalne djelatnosti koje se na njezinu području mogu obavljati na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a radi se o djelatnostima koje se financiraju isključivo iz proračuna jedinice lokalne samouprave. Ugovor u ime jedinice lokalne samouprave zaključuje gradonačelnik ili općinski načelnik, a sadrži komunalne djelatnosti za koje se ugovor zaključuje, vrijeme na koje se ugovor zaključuje, vrstu i opseg komunalnih usluga, način određivanja cijene komunalnih usluga, način i rok plaćanja izvršenih usluga te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora. Postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti te zaključivanje, provedba i izmjene ugovora provode se prema propisima o javnoj nabavi.

Obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti financira se iz cijene komunalne usluge, iz proračuna jedinice lokalne samouprave, iz prihoda određenih posebnim zakonima te iz drugih prihoda. Isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge, kojima se utvrđuju uvjeti pružanja odnosno korištenja usluge, međusobna prava i obveze isporučitelja i korisnika usluge te način mjerjenja, obračuna i plaćanja isporučene usluge, uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave. Opći uvjeti isporuke objavljaju se u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Isporučitelj je dužan pridržavati se općih uvjeta isporuke, a ugovor o isporuci komunalne usluge između isporučitelja i korisnika komunalne usluge zaključuje se u skladu s općim uvjetima isporuke komunalne usluge.

Cijenu, način obračuna i plaćanja komunalne usluge određuje isporučitelj uzimajući u obzir izdatke potrebne za osiguranje dostupnosti komunalne usluge te za upravljanje i održavanje komunalne infrastrukture koja se koristi za obavljanje uslužne komunalne djelatnosti. Isporučitelj komunalne usluge dužan je za cjenik komunalnih usluga i za svaku njegovu izmjenu ili dopunu pribaviti prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Prijedlog za davanje suglasnosti za cjenik komunalnih usluga sadrži vrstu komunalne usluge i način obračuna i plaćanja usluge, strukturu cijene komunalne usluge te datum od kojega se primjenjuje cijena, a prijedlog za davanje suglasnosti za izmjenu ili dopunu cjenika komunalnih usluga, uz navedene podatke, sadrži i predloženu novu cijenu komunalne usluge i njezinu strukturu, postotak promjene cijene u odnosu na postojeću cijenu te razloge za promjenu cijene s detaljnim obrazloženjem i izračunom. Gradonačelnik odnosno općinski načelnik dužan je očitovati se na prijedlog za pribavljanje prethodne suglasnosti u roku od 60 dana, a ako to ne učini, smatra se da je suglasnost dana. Ako je obavljanje uslužne komunalne djelatnosti organiziralo više jedinica lokalne samouprave i ako gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedne ili više jedinica lokalne samouprave uskrsati prethodnu suglasnost na cjenik komunalnih usluga odnosno na njegovu izmjenu ili dopunu, cjenik odnosno njegove izmjene ili dopune primjenjuju se ako suglasnost dade gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedinice lokalne samouprave koja ima većinski dio dionica odnosno udjela u trgovačkom društvu odnosno većinska osnivačka prava u javnoj ustanovi. Isporučitelj komunalne usluge dužan je pridržavati se cjenika komunalnih usluga te ga objaviti na svojoj oglasnoj ploči i na svojim mrežnim stranicama. Gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga dužan je u roku od 15 dana od dana primjene nove cijene komunalne usluge o tome obavijestiti središnje tijelo državne uprave i upravno tijelo županije, nadležno za poslove gospodarstva. U prilogu 2 daju se podaci o obavljanju uslužnih komunalnih djelatnosti u jedinicama lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije u 2019. i 2020.

Građenje i održavanje komunalne infrastrukture obveza je jedinica lokalne samouprave odnosno osoba na koje je ta obveza prenesena. Građenje komunalne infrastrukture obuhvaća rješavanje imovinsko-pravnih odnosa na zemljištu za građenje komunalne infrastrukture, uklanjanje i/ili izmještanje postojećih građevina na zemljištu za građenje komunalne infrastrukture i radove na sanaciji tog zemljišta, pribavljanje projekata i druge dokumentacije potrebne za izdavanje dozvola i drugih akata za građenje i uporabu komunalne infrastrukture te građenje komunalne infrastrukture u smislu zakona kojim se uređuje gradnja građevina.

Komunalna infrastruktura gradi se i održava u skladu s programom građenja komunalne infrastrukture i programom održavanja komunalne infrastrukture koji se izrađuju u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja, a donosi ih predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave za kalendarsku godinu istodobno s donošenjem proračuna te se objavljuju u službenom glasilu.

Program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvešćem o stanju u prostoru, čija je izrada propisana odredbama Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19), i potrebama uređenja zemljišta planiranog prostornim planom i planom razvojnih programa te se njime određuju građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi izvan građevinskog područja, postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i način rekonstrukcije, građevine komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te druga pitanja u vezi s građenjem komunalne infrastrukture. Program građenja komunalne infrastrukture sadrži procjenu troškova projektiranja, revizije, građenja, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekata građenja (dalje u tekstu: troškovi građenja) komunalne infrastrukture s naznakom izvora njihova financiranja, a iskazuju se odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja.

Troškovi građenja procjenjuju se na temelju troškova građenja usporedivih građevina komunalne infrastrukture u godini koja prethodi planskom razdoblju i zabilježenog indeksa povećanja odnosno smanjenja troškova građenja, a obuhvaćaju troškove zemljišta na kojem će se graditi, uklanjanja i izmještanja postojećih građevina i trajnih nasada, sanacije zemljišta, izrade projekata i druge dokumentacije, ishođenja akata za izvlaštenje, građenje i uporabu građevina komunalne infrastrukture, građenja i stručnog nadzora građenja komunalne infrastrukture te evidentiranja u katastru i zemljišnim knjigama. Programom održavanja komunalne infrastrukture određuju se opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Prema odredbama članka 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 73/17 i 14/19), sastavni dio programa građenja komunalne infrastrukture je i program građenja građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, koji sadrži opis poslova s procjenom troškova građenja građevina za gospodarenje otpadom i iskaz finansijskih sredstava po razdobljima potrebnih za ostvarenje programa s naznakom izvora financiranja.

Gradonačelnik odnosno općinski načelnik, istodobno s izvešćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvešća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljaju u službenom glasilu. U prilogu 3 daju se podaci o donošenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izveštavanju o njihovu izvršenju u jedinicama lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, građenje i održavanje komunalne infrastrukture financira se sredstvima iz komunalnog doprinosa, iz komunalne naknade, iz cijene komunalne usluge, iz naknade za koncesiju, iz proračuna jedinice lokalne samouprave, iz fondova Europske unije, iz ugovora, naknada i drugih izvora propisanih posebnim zakonom te iz donacija, pri čemu je propisano da su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, s tim da se sredstva komunalne naknade mogu koristiti i za druge propisane namjene ako se time ne dovodi u pitanje građenje i održavanje komunalne infrastrukture, o čemu odluku donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Odredbama Zakona o šumama (Narodne novine 68/18, 115/18, 98/19, 32/20 i 145/20) propisano je da se sredstva šumskog doprinosa, koja se uplaćuju jedinicama lokalne samouprave područja na kojima se obavlja sječa šume, također koriste za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

U prilogu 4 daju se podaci o prihodima od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije u 2019.

Komunalni doprinos je novčano javno davanje koje se plaća za korištenje komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave, prihod je proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi samo za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, a plaća ga vlasnik zemljišta na kojem se gradi građevina ili se nalazi ozakonjena građevina odnosno investitor ako je na njega pisanim ugovorom prenesena obveza plaćanja komunalnog doprinosa. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnom doprinisu koja se objavljuje u službenom glasilu i kojom se određuju zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobođanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određuje se za pojedine zone tako da je vrijednost najviša za prvu zonu, a manja za svaku iduću zonu, pri čemu vrijednost za prvu zonu ne može biti viša od 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj u iznosu od 1.382,86 kn, koje je objavio ministar nadležan za graditeljstvo kao Podatak o prosječnim troškovima građenja kubnog metra (m^3) građevine u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 98/18). Komunalni doprinos za zgrade obračunava se množenjem obujma zgrade izraženog u kubnim metrima (m^3) s jediničnom vrijednošću komunalnog doprinosa u pripadajućoj zoni, a za otvorene bazene i druge otvorene građevine te spremnike za naftu i druge tekućine s pokrovom čija se visina mijenja množenjem tlocrne površine građevine izražene u četvornim metrima (m^2) s jediničnom vrijednošću komunalnog doprinosa u pripadajućoj zoni. Način utvrđivanja obujma i površine građevina u svrhu obračuna komunalnog doprinosa propisan je Pravilnikom o načinu utvrđivanja obujma i površine građevina u svrhu obračuna komunalnog doprinosa (Narodne novine 15/19). Rješenje o komunalnom doprinisu donosi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za poslove komunalnog gospodarstva odnosno jedinstveni upravni odjel u skladu s odlukom o komunalnom doprinisu te sadrži podatke o obvezniku komunalnog doprinosa, iznos sredstava komunalnog doprinosa koji je obveznik dužan platiti, obvezu, način i rokove plaćanja komunalnog doprinosa i prikaz načina obračuna komunalnog doprinosa za građevinu koja se gradi ili je izgrađena s iskazom obujma odnosno površine građevine i jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa.

Komunalna naknada je novčano javno davanje koje se plaća za održavanje komunalne infrastrukture i prihod je proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se, na temelju odluke predstavničkog tijela, koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Plaća je vlasnik odnosno korisnik stambenog, garažnog i poslovнog prostora, građevinskog zemljišta koje služi obavljanju poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevinskog zemljišta, koji se nalaze na području na kojem se obavljaju komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta i javne rasvjete i koje je opremljeno pristupnom cestom, niskonaponskom električnom mrežom i vodom prema mjesnim prilikama te čini sastavni dio infrastrukture jedinice lokalne samouprave.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnoj naknadi koja se objavljuje u službenom glasilu i kojom se određuju područja zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone (Kz) za pojedine zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent namjene (Kn) za nekretnine za koje se plaća komunalna naknada, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za jedinicu lokalne samouprave koje se u potpunosti ili djelomično oslobođaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobođanje od plaćanja komunalne naknade. Područja zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada određuju se s obzirom na uređenost i opremljenost komunalnom infrastrukturom, pri čemu je prva zona područje koje je najbolje uređeno i opremljeno komunalnom infrastrukturom te ima najviši koeficijent zone, koji iznosi 1,00. Koeficijent namjene za stambeni i garažni prostor te stambeni i poslovni prostor koji koriste neprofitne udruge građana iznosi 1,00, za poslovni prostor koji služi za proizvodne djelatnosti ne može biti manji od 1,00 ni veći od 5,00, za poslovni prostor koji služi za djelatnosti koje nisu proizvodne ne može biti manji od 1,00 ni veći od 10,00, za građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti može iznositi najviše 10,0 % koeficijenta namjene koji je određen za poslovni prostor, dok za neizgrađeno građevinsko zemljište iznosi 0,05. Koeficijent namjene za poslovni prostor i građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti, kad se poslovna djelatnost ne obavlja više od šest mjeseci u kalendarskoj godini, umanjuje se za 50,0 %, ali ne može biti manji od koeficijenta namjene za stambeni prostor odnosno za neizgrađeno građevinsko zemljište, dok za hotele, apartmanska naselja i kampove visina godišnje komunalne naknade ne može biti veća od 1,5 % njihova ukupnog godišnjeg prihoda iz prethodne godine. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave također donosi odluku kojom određuje vrijednost boda komunalne naknade (B) u kunama po četvornome metru (m^2) korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni. Komunalna naknada obračunava se po četvornome metru (m^2) površine nekretnine množenjem koeficijenta zone (Kz), koeficijenta namjene (Kn) i vrijednosti boda komunalne naknade (B), i to za stambeni, poslovni i garažni prostor po jedinici korisne površine koja se utvrđuje na način propisan Uredbom o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje zaštićene najamnine (Narodne novine 40/97 i 117/05), a za građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti i neizgrađeno građevinsko zemljište po jedinici stvarne površine. Rješenjem o komunalnoj naknadi, koje donosi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave u skladu s odlukama o komunalnoj naknadi i vrijednosti boda komunalne naknade, utvrđuje se iznos komunalne naknade po četvornome metru (m^2) nekretnine, obračunska površina nekretnine, godišnji i mjesecni iznos komunalne naknade, odnosno iznos obroka ako se naknada ne plaća mjesечно te rok za plaćanje. Godišnji iznos komunalne naknade utvrđuje se množenjem površine nekretnine i iznosa komunalne naknade po četvornome metru (m^2) površine. U prilogu 5 daju se podaci o jediničnoj vrijednosti komunalnog doprinosa i vrijednosti boda komunalne naknade u jedinicama lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije koncem 2020.

Šumski doprinos plaćaju pravne i fizičke osobe koje obavljaju prodaju proizvoda iskorištavanja šuma (drvni sortimenti), osim malih šumoposjednika, u odnosu na prodajnu cijenu proizvoda na panju. Šumski doprinos u visini od 10,0 % plaća se jedinicama lokalne samouprave sa statusom potpomognutih područja i jedinicama lokalne samouprave u brdsko-planinskim područjima, dok se šumski doprinos ostalim jedinicama lokalne samouprave plaća u visini od 5,0 %. Sredstva šumskoga doprinosa uplaćuju se na račun jedinice lokalne samouprave područja na kojem je obavljena sječa šume i koriste se isključivo za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

U svrhu uređenja naselja te uspostave i održavanja komunalnog reda u naselju predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi jednu ili više odluka o komunalnom redu kojima se propisuje: uređenje naselja, koje obuhvaća uređenje pročelja, okućnica i dvorišta zgrada u dijelu koji je vidljiv s površine javne namjene, te određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča na građevinama i druge urbane opreme, klimatizacijskih uređaja, dimovoda, zajedničkih antenskih sustava i drugih uređaja na tim zgradama koji se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta; način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina za koje nije potrebna građevinska dozvola te održavanje reda na tim površinama; uvjete korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila; održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda. Poslove provedbe odluke o komunalnom redu obavlja nadležno upravno tijelo jedinice lokalne samouprave, a odnose se na određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča i druge urbane opreme na zgradama, za korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, uključujući davanje na privremeno korištenje, i građenje građevina za koje nije potrebna građevinska dozvola, na nadzor nad provedbom odluke o komunalnom redu te na druge poslove određene odlukom o komunalnom redu. Odlukom o komunalnom redu propisuju se mjere za njezino provođenje, a odnose se na određivanje uvjeta i načina davanja u zakup površina javne namjene, mjere za održavanje komunalnog reda koje poduzima komunalni redar, obveze pravnih i fizičkih osoba te na prekršajne odredbe, pri čemu se mora osigurati korištenje površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Jedinice lokalne samouprave mogu ugovorom ustrojiti zajedničko obavljanje poslova komunalnih redara.

Podaci o komunalnoj infrastrukturi

Prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture, jedinice lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije, utvrđene odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), evidentirale su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) na svom području 11 161 građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

U tablici broj 2 daju se podaci o broju evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture jedinica lokalne samouprave u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 2

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
			Jedinice lokalne samouprave	Javno RH i druge osobe (javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
1	2	3	4	5	6	
1.	Nerazvrstane ceste	2 053	354	1166	268	265
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	82	27	46	9	0
3.	Javna parkirališta	66	29	32	5	0
4.	Javne garaže	0	0	0	0	0
5.	Javne zelene površine	219	176	30	13	0
6.	Građevine i uređaji javne namjene	307	249	40	18	0
7.	Javna rasvjeta*	8 142	5 724	1 718	700	0
8.	Groblja i krematoriji na grobljima	226	190	16	20	0
9.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	25	0	25	0	0
10.	Druge građevine komunalne infrastrukture	41	12	3	26	0
Ukupno		11 161	6 761	3 076	1 059	265

*Javna rasvjeta evidentirana je u skupnom iznosu u Gradu Čazma, u Općini Berek evidentirana je po naseljima, u Gradu Bjelovaru po ulicama

Od ukupno 11 161 evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije, 6 761 ili 60,6 % u vlasništvu je jedinica lokalne samouprave, 3 076 ili 27,6 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, 1 059 ili 9,5 % nalazi se na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili na zemljištu s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 265 ili 2,4 % građevina i uređaja podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture.

Najznačajniji broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture odnosi se na javnu rasvjetu i nerazvrstane ceste. Građevine i uređaji javne rasvjete čine 73,0 %, nerazvrstane ceste 18,4 %, a sve ostale građevine i uređaji 8,6 % ukupnog broja evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

U tablici broj 3 daju se podaci o broju evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture po jedinicama lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture jedinica lokalne samouprave u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 3

**Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture,
po jedinicama lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske
županije i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom**

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom							
			Jedinica lokalne samouprave		Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)		Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)		Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture	
			Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1.	Grad Bjelovar	527	44	8,3	0	-	287	54,5	196	37,2
2.	Grad Čazma	81	46	56,8	3	3,7	32	39,5	0	-
3.	Grad Daruvar	2 621	2 482	94,7	30	1,1	109	4,2	0	-
4.	Grad Garešnica	0	0	-	0	-	0	-	0	-
5.	Grad Grubišno Polje	69	0	-	0	-	0	-	69	100,0
6.	Općina Berek	130	6	4,6	116	89,2	8	6,2	0	-
7.	Općina Dežanovac	574	34	5,9	500	87,1	40	7,0	0	-
8.	Općina Đulovac	138	77	55,8	47	34,1	14	10,1	0	-
9.	Općina Hercegovac	500	77	15,4	419	83,8	4	0,8	0	-
10.	Općina Ivanska	21	19	90,5	2	9,5	0	-	0	-
11.	Općina Kapela	1 184	1 184	100,0	0	-	0	-	0	-
12.	Općina Končanica	219	33	15,1	172	78,5	14	6,4	0	-
13.	Općina Nova Rača	49	49	100,0	0	-	0	-	0	-
14.	Općina Rovišće	957	47	4,9	905	94,6	5	0,5	0	-
15.	Općina Severin	0	0	-	0	-	0	-	0	-
16.	Općina Sirač	1 408	599	42,6	630	44,7	179	12,7	0	-
17.	Općina Šandrovac	34	34	100,0	0	-	0	-	0	-
18.	Općina Štefanje	494	90	18,2	62	12,6	342	69,2	0	-
19.	Općina Velika Pisanica	95	49	51,6	38	40,0	8	8,4	0	-
20.	Općina Velika Trnovitica	363	340	93,7	23	6,3	0	-	0	-
21.	Općina Veliki Grđevac	578	544	94,1	33	5,7	1	0,2	0	-
22.	Općina Veliko Trojstvo	1 007	982	97,5	16	1,6	9	0,9	0	-
23.	Općina Zrinski Topolovac	112	25	22,3	80	71,4	7	6,3	0	-
	Ukupno	11 161	6 761	60,6	3 076	27,6	1 059	9,5	265	2,4

Grad Garešnica i Općina Severin nisu ustrojile evidenciju komunalne infrastrukture, odnosno nisu započele s evidentiranjem građevina i uređaja komunalne infrastrukture na svom području na način propisan odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Grad Grubišno Polje vodi evidenciju nerazvrstanih cesta, u koju se ne unose podaci o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom.

U tablicama broj 4 i 5 daju se podaci o rashodima jedinica lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije, prema podacima jedinica lokalne samouprave o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019.

Sve jedinice lokalne samouprave donijele su programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. osim Općine Zrinski Topolovac, a gradonačelnici i općinski načelnici podnijeli su predstavničkim tijelima izvješća o izvršenju programa, osim načelnika Općine Ivanska za program održavanja komunalne infrastrukture, te su za navedene općine (Ivanska i Zrinski Topolovac) korišteni podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 4

Rashodi jedinica lokalne samouprave Bjelovarsko-bilogorske županije, prema podacima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture za 2019.

u kn

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Grad Bjelovar	15.903.000,00	14.893.510,00	93,7
2.	Grad Čazma	1.020.000,00	372.000,00	36,5
3.	Grad Daruvar	4.528.543,00	679.573,00	15,0
4.	Grad Garešnica	1.010.000,00	810.623,00	80,3
5.	Grad Grubišno Polje	1.925.150,00	1.830.087,00	95,1
6.	Općina Berek	6.429.000,00	5.393.801,00	83,9
7.	Općina Dežanovac	3.100.000,00	1.355.305,00	43,7
8.	Općina Đulovac	7.963.829,00	7.949.835,00	99,8
9.	Općina Hercegovac	730.000,00	437.673,00	60,0
10.	Općina Ivanska	11.500.000,00	0,00	-
11.	Općina Kapela	10.056.100,00	8.599.588,00	85,5
12.	Općina Končanica	2.666.969,00	2.397.414,00	89,9
13.	Općina Nova Rača	3.511.468,00	1.824.127,00	51,9
14.	Općina Rovišće	5.104.500,00	4.256.979,00	83,4
15.	Općina Severin	3.124.341,00	3.003.015,00	96,1
16.	Općina Sirač	1.743.761,00	1.194.256,00	68,5
17.	Općina Šandrovac	4.162.700,00	3.230.109,00	77,6
18.	Općina Štefanje	7.960.617,00	7.508.261,00	94,3
19.	Općina Velika Pisanica	2.310.500,00	2.236.929,00	96,8
20.	Općina Velika Trnovitica	1.461.912,00	1.249.415,00	85,5
21.	Općina Veliki Grđevac	1.550.000,00	1.227.746,00	79,2
22.	Općina Veliko Trojstvo	6.373.691,00	6.260.622,00	98,2
23.	Općina Zrinski Topolovac	-	2.232.180,00	-
Ukupno		104.136.081,00	78.943.048,00	75,8

Rashodi jedinica lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. planirani su u iznosu od 104.136.081,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 78.943.048,00 kn, što je 25.193.033,00 kn ili 24,2 % manje od plana.

Većina jedinica lokalne samouprave u programima građenja komunalne infrastrukture planirala je i ostvarivala rashode koji se ne odnose na građenje komunalne infrastrukture, kao što su rashodi za građenje građevina za javnu vodoopskrbu, javnu odvodnju otpadnih voda i gospodarenje otpadom, upravnih zgrada, dječjih vrtića i sportskih građevina i drugi rashodi.

Rashodi koji se ne odnose na građenje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 20.545.890,00 kn i čine 26,0 % ukupno ostvarenih rashoda za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019.

Tablica broj 5

Rashodi jedinica lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije, prema podacima o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019.

u kn

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Grad Bjelovar	22.000.000,00	23.296.619,00	105,9
2.	Grad Čazma	10.190.000,00	10.128.000,00	99,4
3.	Grad Daruvar	5.887.028,00	5.625.096,00	95,6
4.	Grad Garešnica	4.295.000,00	4.257.806,00	99,1
5.	Grad Grubišno Polje	1.490.000,00	1.369.205,00	91,9
6.	Općina Berek	745.000,00	524.921,00	70,5
7.	Općina Dežanovac	1.878.200,00	1.267.033,00	67,5
8.	Općina Đulovac	1.444.000,00	1.348.284,00	93,4
9.	Općina Hercegovac	1.081.200,00	747.063,00	69,1
10.	Općina Ivanska	4.630.000,00	3.203.995,00	69,2
11.	Općina Kapela	1.205.900,00	1.059.682,00	87,9
12.	Općina Končanica	514.600,00	508.611,00	98,8
13.	Općina Nova Rača	1.327.000,00	1.280.447,00	96,5
14.	Općina Rovišće	2.561.610,00	2.092.204,00	81,7
15.	Općina Severin	746.900,00	230.752,00	30,9
16.	Općina Sirač	1.587.970,00	1.398.928,00	88,1
17.	Općina Šandrovac	1.820.500,00	1.734.599,00	95,3
18.	Općina Štefanje	988.500,00	953.894,00	96,5
19.	Općina Velika Pisanica	958.500,00	909.843,00	94,9
20.	Općina Velika Trnovitica	719.000,00	713.356,00	99,2
21.	Općina Veliki Grđevac	2.031.000,00	1.252.039,00	61,6
22.	Općina Veliko Trojstvo	876.600,00	627.439,00	71,6
23.	Općina Zrinski Topolovac	-	148.332,00	-
Ukupno		68.978.508,00	64.678.148,00	93,8

Rashodi jedinica lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. planirani su u iznosu od 68.978.508,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 64.678.148,00 kn, što je 4.300.360,00 kn ili 6,2 % manje od plana. Pojedine jedinice lokalne samouprave u programima održavanja komunalne infrastrukture planirale su i ostvarivale rashode koji se ne odnose na održavanje komunalne infrastrukture, kao što su rashodi za održavanje građevina za javnu vodoopskrbu, javnu odvodnju otpadnih voda i gospodarenje otpadom, upravnih zgrada, sportskih i drugih građevina te drugi rashodi.

Rashodi koji se ne odnose na održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 1.288.364,00 kn i čine 2,0 % ukupno ostvarenih rashoda za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2021.

Grad Čazma

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Čazma utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Bjelovarsko-bilogorske županije. Površina Grada je 238,07 km², a obuhvaća 36 naselja s 8 077 stanovnika.

U tablici broj 10 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Čazma po vrstama komunalne infrastrukture, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada Čazma u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 10

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture
u Gradu Čazma, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Čazma	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Druge (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	1	0	0
		Stube	1	1	0	0
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	6	6	0	0
3.	Javne zelene površine	Zelene površine	5	5	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	3	2	0	1
		Parkovi	3	3	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Fontana	1	1	0	0
		Spomenik	1	1	0	0
		Ploča s planom naselja	1	1	0	0
		Javni zdenac	1	1	0	0
		Vodotoranj	1	1	0	0
5.	Javna rasvjeta*	Javna rasvjeta	1	1	0	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Mrtvačnice	3	3	0	0
		Groblja	12	7	0	5
7.	Druge građevine javne namjene lokalnog značaja	Autobusne nadstrešnice	41	12	3	26
Ukupno			81	46	3	32

*Javna rasvjeta evidentirana je skupno

Grad Čazma je do kolovoza 2020. evidentirao 81 građevinu komunalne infrastrukture, od čega je 46 ili 56,8 % građevina i uređaja u vlasništvu Grada, tri ili 3,7 % u javnom vlasništvu, a 32 ili 39,5 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Gradonačelnik je u srpnju 2019. donio odluku o ustrojavanju evidencije o komunalnoj infrastrukturi na području Grada Čazme.

Grad Čazma ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do kolovoza 2020. uneseni podaci za 81 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, a za njih u pojedinim slučajevima nisu uneseni svi propisani podaci (podatak o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici, katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, vlasništvu komunalne infrastrukture, osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture. Prema odredbi članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, koja sadrži naziv i vrstu komunalne infrastrukture, podatak o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, podatak o vlasništvu komunalne infrastrukture i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi koji se pohranjuju u evidenciji komunalne infrastrukture. Također, u evidenciji komunalne infrastrukture nije evidentirana sva imovina (nerazvrstane ceste i druga imovina), koja je evidentirana u glavnoj knjizi Grada Čazma.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Grad Čazma je u 2016. donio Odluku o nerazvrstanim cestama na svom području kojom su nerazvrstane ceste javno dobro u vlasništvu Grada Čazme. Za drugu komunalnu infrastrukturu nije poduzimao aktivnosti radi upisa vlasništva nad komunalnom infrastrukturom na svom području, odnosno nije donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru i provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Grada u zemljišne knjige. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu jedinice lokalne samouprave u zemljišne knjige te njeno evidentiranje u katastru.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Grada Čazma u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinansijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Čazma evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Čazma obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenu i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih finansijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenu i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– **Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom**

Grad Čazma donio je Odluku o komunalnim djelatnostima u siječnju 2019., kojom je određeno jedanaest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i dvije druge komunalne djelatnosti utvrđene kao djelatnosti od značaja za Grad (dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija te veterinarsko-higijeničarski poslovi). Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Čazma u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 11 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Čazma, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 11

**Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Čazma,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima**

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Usluge javne tržnice na malo	
10.	Usluge ukopa pokojnika	
11.	Usluge dimnjakačarskih poslova	
12.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	
13.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora

Grad Čazma je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kao i izmjene navedenih programa, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenje komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže i Programe građenja građevina za gospodarenje komunalnim otpadom u skladu s odredbama članka 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, kojim su rashodi i izdaci za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom za 2019. planirani u iznosu od 660.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 654.000,00 kn ili 99,1 % planiranih rashoda i izdataka.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja za svaku građevinu u ukupnom iznosu, a bez procjene vrste troška, projektiranja, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekta građenja s naznakom njihova financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se troškovi građenja komunalne infrastrukture u programu građenja komunalne infrastrukture iskazuju odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže popis poslova održavanja i planirani iznos finansijskih sredstava, te popis izvora sredstava, a bez opisa i opsega poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje opisa i opsega poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima te iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući iskaz troškova građenja prema vrsti troška odvojeno za svaku građevinu i odvojeno prema izvoru njihova financiranja u programima građenja komunalne infrastrukture te opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Čazma nije izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Grad Čazma je u siječnju 2019. donio Odluku o komunalnom doprinosu, a u prosincu 2018. Odluku o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade koje su objavljeni u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosu, jedinična vrijednost komunalnog doprinosu po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosu. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosu određena je za prvu zonu u iznosu od 21,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 18,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 15,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosu za prvu zonu iznosi 1,5 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, obveznik plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u iznosu od 3,60 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Grad Čazma je u ožujku 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje javnih površina, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina te postupanje s otpadom, sanitarno-komunalne mjere, mjere za provođenje komunalnog reda, kaznene odredbe i završne odredbe. Nadzor nad provođenjem ove odluke obavlja Upravni odjel za proračun, komunalno gospodarstvo, zaštitu okoliša i ekologiju Grada Čazma te komunalno redarstvo koje je u sastavu navedenog odjela. Poslove komunalnog redarstva obavljaju komunalni redari. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže Odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Čazma u 2019. i 2020. obavljalo se 13 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti (usluge javne tržnice na malo, usluge ukopa pokojnika i obavljanje dimnjačarskih poslova). Grad Čazma obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Čazma obavljalo je jedanaest komunalnih djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javne rasvjete, usluge javne tržnice na malo, usluge ukopa pokojnika, usluge dimnjačarskih poslova), a dvije komunalne djelatnosti (dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija te veterinarsko-higijeničarski poslovi) obavljale su pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalnih usluga, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljaju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njenim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Čazma kojemu je povjereno obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti (pružanja usluga javnih tržnica na malo, ukopa pokojnika i obavljanje dimnjacijskih poslova) tijekom 2019. donijelo je izmjene i dopune općih uvjeta isporuke i cjenika komunalnih usluga, uz suglasnost gradonačelnika Grada Čazma, a prijedlozi za izmjene i dopune cjenika sadrže propisane podatke o predloženim izmjenama i dopunama te su objavljeni u službenom glasilu. Gradonačelnik nije obavijestio središnje tijelo državne uprave i upravno tijelo županije, nadležno za poslove gospodarstva, o promjenama cijene komunalne usluge u 2019. Prema odredbama članka 56. Zakona o komunalnom gospodarstvu, gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga dužan je u roku od 15 dana od dana primjene nove cijene komunalne usluge o tome obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove gospodarstva i upravno tijelo županije nadležno za poslove gospodarstva.

Državni ured za reviziju nalaže obavijestiti središnje tijelo državne uprave i upravno tijelo županije, nadležno za poslove gospodarstva o promjeni cijena u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja, Grad Čazma je u 2019. ostvario ukupne prihode i primitke u iznosu od 31.565.848,00 kn, a rashode i izdatke u iznosu od 33.556.449,00 kn.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Grada Čazme za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 10.500.000,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz finansijskih izvještaja, Grad Čazma je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvario u iznosu od 4.563.784,00 kn, što čini 43,5% ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 12 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Čazme za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 12

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Čazma za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrštane ceste	100.000,00	73.000,00	73,0
2.	Javne površine	220.000,00	73.000,00	33,2
3.	Javna rasvjeta	250.000,00	226.000,00	90,4
4.	Groblja	350.000,00	0,00	0,0
5.	Projekti komunalne infrastrukture	100.000,00	0,00	0,0
Ukupno		1.020.000,00	372.000,00	36,5

Programom gradnje komunalne infrastrukture za 2019. i izmjenama planirani su rashodi u iznosu od 1.020.000,00 kn, a ostvareni u iznosu od 372.000,00 kn, što je za 648.000,00 kn ili 63,5 % manje od plana. Također, rashodi za održavanje javne rasvjete i groblja planirani su u iznosu 450.000,00 kn, a nisu ostvareni. Izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 13 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Čazma za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 13

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Čazma za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirani	Ostvareni	Indeks
1	2	3	4	
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	6.900.000,00	6.895.000,00	99,9
2.	Održavanje javnih površina	2.000.000,00	1.956.000,00	97,8
3.	Održavanje javne rasvjete	890.000,00	932.000,00	104,7
4.	Deratizacija, dezinsekcija, dezinfekcija	300.000,00	293.000,00	97,7
5.	Zaštita okoliša	100.000,00	52.000,00	52,0
Ukupno		10.190.000,00	10.128.000,00	99,4

Rashodi za pojedine komunalne djelatnosti Programom održavanja komunalne infrastrukture su planirani i u izvješću o izvršenu pogrešno iskazani u okviru drugih komunalnih djelatnosti. Tako su, rashodi za održavanje javnih zelenih površina, održavanje čistoće javnih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene planirani i u izvješću o izvršenju iskazani u okviru rashoda za održavanje javnih površina, rashodi za održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda u okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta, a rashodi za veterinarsko higijenske poslove u okviru poslova deratizacije, dezinsekcija i dezinfekcija, iako su navedene djelatnosti Odlukom o komunalnim djelatnostima i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje u Programu održavanja komunalne infrastrukture i u izvješću o izvršenju navedenog programa planirane i ostvarene rashode za održavanje komunalne infrastrukture iskazivati po vrsti komunalne djelatnosti na koju se odnose, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima i Zakonom o komunalnom gospodarstvu.

Rashodi za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju te veterinarsko-higijeničarske poslove ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti.

Ugovori sadrže odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti i načinu određivanja cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Čazma ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se u upravnom odjelu nadležnom za poslove komunalnog gospodarstva. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika odjela propisane su Pravilnikom o unutarnjem redu. Prema prikupljenim podacima, Grad Čazma organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvijetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Čazmi

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Čazma ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donio odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost i da osigurava njihovu javnu objavu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljische knjige i evidentiranja u katastar, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Čazmi **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

OČITOVAЊЕ ГРАДА ČАЗМА

Grad Čazma prihvatio je Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije, a koji se odnosi na Grad Čazma.

U očitovanju navodi da prihvata sve dane naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju vezano za upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Čazma te navodi radnje koje će poduzimati kako bi se povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom na svom području.

Prilog 1

Broj komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije u 2019. i 2020., prema organizacijskim oblicima obavljanja

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti prema organizacijskim oblicima obavljanja propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu						Broj komunalnih djelatnosti prema drugim oblicima obavljanja				Broj komunalnih djelatnosti koje jedinica lokalne samouprave obavlja zajednički s drugim jedinicama
			Trgovačko društvo čiji je osnivač jedna ili više jedinica lokalne samouprave	Javna ustanova čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave	Vlastiti pogon	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti	Ukupno	Zaposlenici bez osnivanja vlastitog pogona	Javni radovi	Drugi način (razni izvoditelji bez zaključivanja ugovora)	Ukupno	
1	2	3	4	5	6	7	8 (3+4+5+6+7)	9	10	11	12 (9+10+11)	13	
1.	Grad Bjelovar	12	6	0	0	1	5	12	0	0	0	0	0
2.	Grad Čazma	13	11	0	0	0	2	13	0	0	0	0	0
3.	Grad Daruvar	14	12	0	0	0	2	14	0	0	0	0	0
4.	Grad Garešnica	13	10	0	0	0	3	13	0	0	0	0	0
5.	Grad Grubišno Polje	19	14	0	0	0	5	19	0	0	0	0	0
6.	Općina Berek	15	13	0	0	0	2	15	0	0	0	0	0
7.	Općina Dežanovac	12	9	0	0	0	3	12	0	0	0	0	0
8.	Općina Đulovac	12	4	0	0	0	8	12	0	0	0	0	0
9.	Općina Hercegovac	8	1	0	0	0	5	6	2	0	0	2	0
10.	Općina Ivanska	13	11	0	0	0	2	13	0	0	0	0	0
11.	Općina Kapela	11	9	0	0	0	2	11	0	0	0	0	0
12.	Općina Končanica	11	9	0	0	0	2	11	0	0	0	0	0
13.	Općina Nova Rača	11	9	0	0	0	2	11	0	0	0	0	0
14.	Općina Rovišće	13	9	0	0	0	4	13	0	0	0	0	0
15.	Općina Severin	10	0	0	5	0	5	10	0	0	0	0	0
16.	Općina Sirač	12	7	0	0	0	5	12	0	0	0	0	0
17.	Općina Šandrovac	13	9	0	0	0	4	13	0	0	0	0	0
18.	Općina Štefanje	12	9	0	0	0	3	12	0	0	0	0	0
19.	Općina Velika Pisanica	9	7	0	0	0	2	9	0	0	0	0	0
20.	Općina Velika Trnovitica	14	1	0	0	0	13	14	0	0	0	0	0
21.	Općina Veliki Grđevac	5	3	0	0	1	1	5	0	0	0	0	0
22.	Općina Veliko Trostvo	6	0	0	0	1	2	3	3	0	0	3	0
23.	Općina Zrinski Topolovac	5	0	0	0	0	2	2	0	3	0	3	0

Prilog 2

Podaci o obavljanju uslužnih komunalnih djelatnosti u jedinicama lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije u 2019. i 2020.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupan broj uslužnih komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su opći uvjeti isporuke i/ili cjenik doneseni uz suglasnost jedinice lokalne samouprave	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su opći uvjeti isporuke objavljeni u službenom glasilu/na mrežnim stranicama JLS i/ili na mrežnim stranicama isporučitelja	Jedinica lokalne samouprave je o primjeni nove cijene obavještavala nadležno središnje tijelo državne uprave i/ili upravno tijelo županije (da/ne)
1	2	3	4	5	
1.	Grad Bjelovar	4	4	4	da
2.	Grad Čazma	3	3	3	ne
3.	Grad Daruvar	4	4	4	-
4.	Grad Garešnica	3	3	3	-
5.	Grad Grubišno Polje	3	3	3	ne
6.	Općina Berek	3	3	3	ne
7.	Općina Dežanovac	1	1	1	ne
8.	Općina Đulovac	0	0	0	-
9.	Općina Hercegovac	1	1	1	ne
10.	Općina Ivanska	2	2	0	ne
11.	Općina Kapela	1	1	0	-
12.	Općina Končanica	1	1	1	da
13.	Općina Nova Rača	2	2	0	ne
14.	Općina Rovišće	2	2	0	ne
15.	Općina Severin	1	1	0	-
16.	Općina Sirač	2	1	1	ne
17.	Općina Šandrovac	2	2	2	ne
18.	Općina Štefanje	2	2	2	ne
19.	Općina Velika Pisanica	2	2	0	ne
20.	Općina Velika Trnovitica	1	1	1	ne
21.	Općina Veliki Grđevac	1	1	0	ne
22.	Općina Veliko Trojstvo	2	1	1	-
23.	Općina Zrinski Topolovac	0	0	0	ne

Prilog 3

**Podaci o donošenju programa građenja i održavanja komunalne
infrastrukture za 2019. i izvještavanju o njihovu izvršenju u
jedinicama lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije**

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Donošenje programa (da/ne)	Objava programa u službenom glasilu (da/ne)	Podneseno izvješće o izvršenju programa predstavničkom tijelu (da/ne)	Objava izvješća u službenom glasilu (da/ne)	Izrađeno izvješće o stanju u prostoru (da/ne)
1	2	3	4	5	6	
1.	Grad Bjelovar	da	da	da	da	da
2.	Grad Čazma	da	da	da	da	ne
3.	Grad Daruvar	da	da	da	da	ne
4.	Grad Garešnica	da	da	da	da	ne
5.	Grad Grubišno Polje	da	da	da	da	da
6.	Općina Berek	da	da	da	da	ne
7.	Općina Dežanovac	da	da	da	da	ne
8.	Općina Đulovac	da	da	da	da	ne
9.	Općina Hercegovac	da	da	da	da	ne
10.	Općina Ivanska	da	da	da/ne*	da/ne*	ne
11.	Općina Kapela	da	da	da	da	ne
12.	Općina Končanica	da	da	da	da	ne
13.	Općina Nova Rača	da	da	da	da	ne
14.	Općina Rovišće	da	da	da	da	ne
15.	Općina Severin	da	da	da	da	ne
16.	Općina Sirač	da	da	da	da	ne
17.	Općina Šandrovac	da	da	da	da	ne
18.	Općina Štefanje	da	da	da	da	ne
19.	Općina Velika Pisanica	da	da	da	da	ne
20.	Općina Velika Trnovitica	da	da	da	da	ne
21.	Općina Veliki Grđevac	da	da	da	da	ne
22.	Općina Veliko Trojstvo	da	da	da	da	ne
23.	Općina Zrinski Topolovac	ne	ne	ne	ne	ne

* Izvješće je podneseno za program građenja, a nije podneseno za program održavanja komunalne infrastrukture

Prilog 4

Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije u 2019.

u kn

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj stanovnika prema popisu iz 2011.	Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa za 2019. u kn				Rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture za 2019. u kn			Udjel prihoda od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u %
			Komunalni doprinos	Komunalna naknada	Šumski doprinos	Ukupno	Građenje komunalne infrastrukture	Održavanje komunalne infrastrukture	Ukupno	
1	2	3	4	5	6 (3+4+5)	7	8	9 (7+8)	10	
1.	Grad Bjelovar*	40.276	3.163.623,00	14.609.175,00	315.060,00	22.345.379,00	14.893.510,00	23.296.619,00	38.190.129,00	58,5
2.	Grad Čazma	8.077	313.562,00	2.547.208,00	1.703.014,00	4.563.784,00	372.000,00	10.128.000,00	10.500.000,00	43,5
3.	Grad Daruvar	11.633	278.915,00	3.017.342,00	100.700,00	3.396.957,00	408.192,00	5.625.096,00	6.033.288,00	56,3
4.	Grad Garešnica	10.472	226.222,00	1.841.445,00	861.513,00	2.929.180,00	810.623,00	4.257.806,00	5.068.429,00	57,8
5.	Grad Grubišno Polje	6.478	45.700,00	1.468.838,00	1.634.310,00	3.148.848,00	1.830.087,00	1.369.205,00	3.199.292,00	98,4
6.	Općina Berek	1.443	14.925,00	120.006,00	910.373,00	1.045.304,00	5.393.801,00	524.921,00	5.918.722,00	17,7
7.	Općina Dežanovac	2.715	76.417,00	384.288,00	272.253,00	732.958,00	914.390,00	1.252.342,00	2.166.732,00	33,8
8.	Općina Đulovac	3.245	8.707,00	1.176,00	1.073.663,00	1.083.546,00	5.621.767,00	1.348.284,00	6.970.051,00	15,5
9.	Općina Hercegovac	2.383	45.681,00	351.136,00	206.995,00	603.812,00	425.673,00	747.063,00	1.172.736,00	51,5
10.	Općina Ivanska**	2.911	2.744,00	394.500,00	766.777,00	1.164.021,00	0,00	3.203.995,00	3.203.995,00	36,3
11.	Općina Kapela	2.984	17.944,00	356.990,00	813.790,00	1.188.724,00	4.954.775,00	673.371,00	5.628.146,00	21,1
12.	Općina Končanica	2.360	23.639,00	358.202,00	68.514,00	450.355,00	593.545,00	508.611,00	1.102.156,00	40,9
13.	Općina Nova Rača	3.433	7.998,00	394.356,00	228.783,00	631.137,00	1.667.252,00	1.280.447,00	2.947.699,00	21,4
14.	Općina Rovišće	4.822	108.269,00	684.311,00	468.498,00	1.261.078,00	3.901.975,00	1.770.685,00	5.672.660,00	22,2
15.	Općina Severin	877	0,00	126.554,00	34.877,00	161.431,00	2.413.698,00	230.752,00	2.644.450,00	6,1
16.	Općina Sirač	2.218	858,00	499.149,00	1.240.493,00	1.740.500,00	1.169.256,00	1.398.928,00	2.568.184,00	67,8
17.	Općina Šandrovac	1.776	220,00	362.845,00	352.180,00	715.245,00	864.085,00	1.349.924,00	2.214.009,00	32,3
18.	Općina Štefanje	2.030	17.672,00	302.673,00	204.845,00	525.190,00	4.559.175,00	953.894,00	5.513.069,00	9,5

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj stanovnika prema popisu iz 2011.	Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa za 2019. u kn				Rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture za 2019. u kn			Udjel prihoda od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u %
			Komunalni doprinos	Komunalna naknada	Šumski doprinos	Ukupno	Građenje komunalne infrastrukture	Održavanje komunalne infrastrukture	Ukupno	
1	2	3	4	5	6 (3+4+5)	7	8	9 (7+8)	10	
19.	Općina Velika Pisanica	1.781	15.629,00	231.247,00	664.389,00	911.265,00	1.387.356,00	876.885,00	2.264.241,00	40,2
20.	Općina Velika Trnovitica	1.370	3.189,00	170.330,00	690.865,00	864.384,00	1.249.415,00	713.356,00	1.962.771,00	44,0
21.	Općina Veliki Grđevac	2.849	33.276,00	391.940,00	1.260.199,00	1.685.415,00	837.350,00	1.252.039,00	2.089.389,00	80,7
22.	Općina Veliko Trojstvo	2.741	40.237,00	568.473,00	323.016,00	931.726,00	1.897.053,00	479.229,00	2.376.282,00	39,2
23.	Općina Zrinski Topolovac***	890	22.919,00	76.596,00	77.135,00	176.650,00	2.232.180,00	148.332,00	2.380.512,00	7,4
Ukupno		119.764	4.468.346,00	29.258.780,00	14.272.242,00	52.256.889,00	58.397.158,00	63.389.784,00	121.786.942,00	42,9

* Na temelju Zakona o cestama i Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, Grad Bjelovar je u 2019. ostvario i sredstva naknade za uporabu javnih cesta u iznosu od 4.257.521,00 kn, koja se koriste za financiranje građenja i održavanja nerazvrstanih cesta. Tako je Grad Bjelovar sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa i naknade za uporabu javnih cesta ostvario u iznosu od 22.345.379,00 kn što čini 58,5% ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

** Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture Općine Ivanska za 2019. iskazani su prema izvješću o izvršenju proračuna za 2019.

*** Rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture Općine Zrinski Topolovac za 2019. iskazani su prema rashodima evidentiranim u glavnoj knjizi za 2019.

Prilog 5

Podaci o jediničnoj vrijednosti komunalnog doprinosa i vrijednosti boda komunalne naknade u jedinicama lokalne samouprave na području Bjelovarsko-bilogorske županije krajem 2020.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za 1. zonu u kn/m ³		Postotak najviše jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa za 1. zonu u odnosu na prosječne troškove građenja m ³ građevine u RH	Godišnja vrijednost boda komunalne naknade u kn/m ²
		Najniža	Najviša		
1	2	3	4	5	
1.	Grad Bjelovar	20,00	50,00	3,6	5,76
2.	Grad Čazma	15,00	21,00	1,5	3,60
3.	Grad Daruvar	6,00	18,00	1,3	0,35
4.	Grad Garešnica	40,00	40,00	2,9	3,00
5.	Grad Grubišno Polje	2,00	10,00	0,7	0,40
6.	Općina Berek	5,00	5,00	0,4	0,17
7.	Općina Dežanovac	8,00	10,00	0,7	3,60
8.	Općina Đulovac*	5,00	5,00	0,4	0,00
9.	Općina Hercegovac	1,00	5,00	0,4	0,25
10.	Općina Ivanska	5,60	5,60	0,4	0,50
11.	Općina Kapela	1,00	2,00	0,1	4,00
12.	Općina Končanica	20,00	20,00	1,4	4,20
13.	Općina Nova Rača	22,00	22,00	1,6	3,00
14.	Općina Rovišće	9,00	9,00	0,7	0,40
15.	Općina Severin	5,00	5,00	0,4	4,00
16.	Općina Sirač	10,00	10,00	0,7	0,22
17.	Općina Šandrovac	7,00	7,00	0,5	1,00
18.	Općina Štefanje	12,00	12,00	0,9	0,35
19.	Općina Velika Pisanica	7,00	7,00	0,5	0,33
20.	Općina Velika Trnovitica	3,00	3,00	0,2	3,00
21.	Općina Veliki Grđevac	5,00	3,00	0,2	0,50
22.	Općina Veliko Trojstvo	6,00	6,00	0,43	6,00
23.	Općina Zrinski Topolovac	3,00	3,00	0,22	6,00